

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-jej.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.

Dla członków Partii, Związków Zawodowych, urzędników państwowych i nauczycieli ulgi w prenumeracie.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetr w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Na froncie i poza frontem

Sytuacja w stolicy Hiszpanii

Związki i syndykaty robotnicze mobilizują 50.000 ludzi

Specjalny korespondent Havasaek niedzielny na ćwiczenia z bronią wojska powstańcze znajdują się niedaleko miasta, ludność stolicy nie niepokoń się nadmiernie.

Prasa daje do zrozumienia, że zmiana na lepsze nastąpi niebawem i mieszkańcy dają temu wiarę. W odpowiedzi na apel Rządu i różnych organizacji robotniczych, tysiące obywateli korzysta z wypoczynku niedzielnego, by budować okopy dookoła stolicy. Inni mieszkańcy poświęcają wypoczynek niedzielny na ćwiczenia bronią pod kierunkiem wojskowych służby czynnej. Wczesnym rankiem i po południu widać na ulicach miasta maszerujące przy dźwiękach muzyki liczne oddziały młodzieży, wracające z ćwiczeń wojskowych. Wszystkie organizacje robotnicze zmobilizowały swoich zwolenników, oddając ich do dyspozycji Rządu.

Mieszkańcy od 18 do 45 lat, zdrowi fizycznie, przeznaczeni są do służby w wojsku. Reszta przeznaczona będzie do pracy przy umacnianiu miasta lub do służby na tyłach. Jak sądzą, w wypadku zwrocenia się Rządu do apelu do syndykatów robotniczych, będą one mogły w ciągu kilku godzin dostarczyć 40 do 50 tysięcy ludzi, zdolnych do noszenia broni.

Komunikat rządu o sytuacji na froncie

Komunikat oficjalny ministerium wojny donosi:

Na froncie północnym i północno-zachodnim na odcinku wschodnim i środkowym panował przez cały dzień wczorajszy zupełny spokój.

Wojska rządowe umocniły pozycję na odcinku Lorian Escamplo i zmusiły powstańców do cofnięcia się, zadając im ciężkie straty. Kolumna powstańcza operująca na tym odcinku straciła przeszło 600 ludzi.

Na froncie aragońskim na odcinku Tardienta wojska rządowe zdobyły trzy nowe pozycje.

Na froncie Sierra Guara członkowie milicji ludowej stoczyli szereg gwałtownych potyczek. Na odcinku południowym tego frontu kolumny katalońskie z Walencji

nawiązały łączność z oddziałami strefy Teruel.

Na froncie południowym samoloty powstańcze bombardowały Montero.

Na froncie środkowym powstańcze eskadry lotnicze dokonywały lotów ponad liniami wojsk rządowych.

W miejscowości Pereguerinos powstańcy zostali odparci po wielogodzinnej walce. Członkowie milicji ludowej stawiali opór z wielką odwagą wytrzymując atak powstańców.

Na odcinku Siguenza wojska rządowe zajęły pozycje w miejscowości Aigora, ostrzelując skutecznie silne pozycje powstańców, położone w okolicy Sierra San Cristobal.

Powstańcy twierdzą, że Madryt padnie za kilka dni, ale walka się nie skończy

Według opinii, panującej obecnie w głównej kwaterze wojsk powstańczych, zajęcie Madrytu jest pewne. Różnice opinii istnieją jedynie co do terminu, gdyż jedni sądzą, że może to nastąpić w ciągu 3 dni, inni zaś uważają, że potrzeba będzie na to co najmniej dni 10-ciu.

„Le Jour” zamieszcza wywiad swego korespondenta z gen. Franco. Generał oświadczył, że za kilka dni wojska powstańcze wkroczą do Madrytu. Zajęcie stolicy nie oznacza jednak jeszcze końca walki.

W przemówieniu swoim przez radio gen. Queipo de Llano oświadczył, że na odcinku Illescas z Naval Peral powstańcy odparli wszystkie ataki wojsk rządowych, zadając im ciężkie straty i znajdują się obecnie u wrót Escorial (zajętego rzekomo,

według sobotnich doniesień powstańców).

Na froncie Toledo powstańcy zajęli wzgórze Reinax. Część oddziałów powstańczych posuwa się w kierunku Ciempozelos.

W ciągu dnia wczorajszego wojska rządowe kilkakrotnie atakowały, chcąc odebrać utracone pozycje, zmuszone zostały jednak do wycofania się, pozostawiając na placu boju setki zabitych. Powstańcy zdobyli wiele materiału wojennego oraz wzięli do niewoli setki jeńców (wszystko na setki), wśród których znajduje się pewien korespondent zagraniczny.

Na froncie Bilbao nie zaszły żadne zmiany. Na odcinku Huesca powstańcy odparli atak katalończyków.

Na froncie Guadalajara ataki przeciwnika zostały również odparte.

Konferencja państw bałtyckich

W Rydze odbędzie się 7 grudnia konferencja ministrów spraw zagranicznych państw bałtyckich, na której będą omawiane sprawy, wynikające z wyboru Lotwy do Rady Ligi Narodów. M. in. poruszona będzie

kwestia organizacji biura genewskiego państw bałtyckich, program wspólnej akcji trzech krajów oraz dyktando dla stałego przedstawiciela w Genewie.

Owiedo znowu obleżone

przez kolumny górników i milicję ludową

Radiostacja madryckich związków zawodowych donosi, że kolumny górników, walczące na odcinku Owiedo, rozbiły silne oddziały powstańców, którzy stracili przeszło 700 zabitych.

Łączność pomiędzy różnymi oddziałami rządowymi, operującymi około Owiedo, została nawiązana i miasto jest ponownie zupełnie okrążone przez wojska rządowe.

Na froncie Bilbao

Nacjonaliści baskijscy okopali się na odcinku Etchebaria — Plocencia — Elgueta — Mondragon. Wojska powstańcze nie wykazują na tym odcinku bardziej ożywionej działalności.

Czy to możliwe?

Donoszą nam z kilku stron, że pisarz MARJAN CZUCHNOWSKI, aresztowany, jak podawaliśmy przed kilkoma dniami, został przewieziony z więzienia w Gorlicach do więzienia w Jaśle, ZAKUTY w KAJDANY. Czuchnowski jest oskarżony o jakieś przemówienie i o... wydanie tomu wierszy, który

to tomik uległ konfiskacie. I kropka!

Teraz te KAJDANY. Przecież tego nie było nawet w dawnej Rosji. Mamy podobno Polską Akademię Literatury, mamy jakieś stowarzyszenia literatów.

Czy zachowają milczenie?

Za Frontem Ludowym

Kongres „Unii socjalistycznej i republikańskiej”

W chwili, gdy kongres radykałów kończył swe obrady w Biarritz, na drugim końcu Francji, w Nancy, rozpoczęły się debaty kongresu „Unii socjalistycznej i republikańskiej”, która jest czwartym, obok radykałów, socjalistów i komunistów, ugrupowaniem wchodzącym w skład Frontu Ludowego.

„Unia socjalistyczno-republikańska” rozporządza tylko około 50 mandatami w parlamencie i posiada 3 przedstawicieli w Rządzie. Ogarnia ona grupę Paul-Boncoura i t. zw. neo-socjalistów. Na kongresie w Nancy zazna-

czyła się, podobnie jak i na kongresie radykałów, poważna opozycja w stosunku do faktyki komunistów.

Nastroje za „Frontem Ludowym” są w łonie tego ugrupowania bardzo silne. Jednym z głównych punktów kongresu było exposé na temat polityki zagranicznej, wygłoszone przez b. ministra i przewodniczącego francusko-polskiej grupy parlamentarnej dep. Bibi. W kongresie bierze udział 100 delegatów z sen. Paul-Boncourem i ministrami: Violette, Vienot i Ramadier na czele.

Sprawa gdańska

— to sprawa Polski pracującej

Zamieszczamy dzisiaj tekst uchwały w sprawie gdańskiej, którą powzięło kierownictwo klasowego ruchu zawodowego. W niedzielę odbyła się manifestacja Warszawy robotniczej. Równie ostre stanowisko zajęła konferencja górników Zagłębia Dąbrowskiego. Górnicy oświadczyli z całą słusnością:

„Konferencja stwierdza, że przyłączenie Gdańska do Rzeszy Niemieckiej, do czego wyraźnie dążą hitlerowcy, grozi nie tylko utratą praw i wpływów. Polski w Gdańsku, ale także niebezpieczeństwem utraty dostępu Polski do morza”.

Uchwała Komisji Centralnej Związków Zawodowych

Komisja Centralna Związków Zawodowych w Polsce wyraża najostrejszy protest przeciwko bezprawnemu łapieniu ruchu zawodowego i socjalistycznego w Gdańsku przez władze hitlerowskie „wolnego” miasta.

Komisja Centralna Związków Zawodowych widzi w tym postępowaniu podeptanie międzynarodowego prawa i najbardziej elementarnych praw ludności gdańskiej, mającej na celu uratowanie władzy hitlerowskiej, potępionej już faktycznie przez większość ludności gdańskiej.

Komisja Centralna Zw. Zaw. stwierdza, że bezprawia hitlerowskie w Gdańsku są groźbą dla pokoju światowego i naruszają również żywotne interesy Polski.

Komisja Centralna Związków Zawodowych domaga się od Rządu polskiego energicznej interwencji w obronie statutu Gdańska i wzywa całą klasę robotniczą do czynnego poparcia walki robotników Gdańska o ich prawo do własnej organizacji.

Prawda o Hiszpanii

W niedzielnym „Gońcu” znajdujemy niezwykle ciekawy wywiad hiszpańskiego korespondenta tego pisma z przywódcą Basków hiszpańskich, przekonany katolikiem. Obala ten wywiad wszystkie legendy o rzekomym „katolicyzmie” białych generałów, o „okrucieństwie” rządowców itp. Np. o „katolicyzmie” generałów katolik-Bask powiada:

Rzeczywistość przedstawia się nieco inaczej. Wspominał pan o katolicyzmie generałów powstańczych. Pewno, dzisiaj są oni katolikami, gdyż potrzeba im pomocy karlistów i wogóle elementów katolickich... Ale katolicyzm ten jest dość świeżej daty. Słyszał pan coś o Związku Braci Wojskowych? Nie? Otóż była to znana łoża wolnomularska do której należeli wysocy oficerowie hiszpańscy jeszcze w czasie panowania Alfonsa XIII.

A o „okrucieństwach” wojsk ludowych Baskijczyk powiada: — Możliwe... Każda wojna jest okrutna, a wojna domowa przewyższa swą grozą każdą zorganizowaną rzeź... Mówi pan o wybrakach nieinteligentnego tłumy,

który zdobył broń... Cała prasa światowa rozpisuje się o wypadkach w Barcelonie, w Madrycie... Ale dlaczego nie zwrócić panu łaskawej uwagi na okrucieństwa drugiej strony? W Bilbao nie ma anarchistów. Ludność głosowała na listy prawicowe, katolickie... A na miasto pada grad bomb! Na otwarte miasto! Setki domów zburzonych! Tysiące ludzi zabitych! Mówi się o terrarze czerwonych. Zgoda. Ale nie wolno zapominać, że na obszarze zajętych przez Franca szery się również straszny terror biały. Że tysiące ludzi, podejrzanych o „obojętność” idzie pod ścianę. Że nie bierze się wogóle jeńców! Wojna domowa jest rzeczą straszną — ale odpowiedzialność za te okrucieństwa, spada na ludzi, którzy wywołali bratobójczą walkę...

To znaczy na generałów. Tak kończy się legenda o „katolicyzmie” generałów i „okrucieństwach” rządowców. A tak kłamano — beczelnie, codziennie!...

K. Cz.

Radio hiszpańskie

Rozgłośnia w Madrycie nadaje codziennie komunikaty urzędowe w języku polskim. Audycje te odbywają się po raz pierwszy o godz. 11.20 — 11.40, po raz drugi zaś — o godz. 22.20, według obowiązującego u nas czasu środkowo-europejskiego. Fala 31 m.

55 cm. i 40 m. Jak nas informują nasi radioamatorzy, stacji w Barcelonie nie udaje się schwycić, gdyż zagłuszają ją inne stacje, nadające w języku niemieckim. Barcelona nadaje audycje polskie o godz. 9.15 na falach 293.5 m. i 397 m.

Nie sojusz tylko „wspólna akcja” Bilans rozmów niemiecko-włoskich

Komentując wyniki rozmów włosko-niemieckich „Le Temps”

w artykule wstępnym skreślił następujący ich bilans:

„A więc nie sojusz, lecz tylko „wspólna akcja” na rzecz „budowy pokoju”, którego się jednak nie definiuje.

2) Uzgodniono stanowiska w sprawie „nowego systemu bezpieczeństwa” dla Zachodu.

3) Akcja równoległa, a więc negatywna wobec Ligi Narodów, ze względu na stanowisko Niemiec, które z własnej woli są nieobecne w Genewie.

4) Skoncertowana polityka w Europie środkowej.

5) Utrzymanie nieinterwencji wobec spraw hiszpańskich.

Wreszcie 6) Solidarna obrona przeciwko komunizmowi.

Oto najważniejsze konkluzje, do których doprowadziły rozmowy berlińskie.

Nie trzeba jednak zamykać oczu na rzeczywistość i sądzić, że nawet bez stanowczego porozumienia i bez traktatu sojuszu we właściwym tego słowa znaczeniu, rezultaty te nie wpłyną na sytuację międzynarodową.

W 70 rocznicę urodzin Ignacego Daszyńskiego

Mnóstwo depesz i listów nadeszło wczoraj do Bystrej na Śląsku, gdzie przebywa IGNACY DASZYŃSKI. Wszystkie zawierają w sobie całą tę niezwykłą serdeczność, która charakteryzuje stosunek mas pracujących Polski do Daszyńskiego.

Depesze wysłały wszystkie kierownicze instytucje ruchu robotniczego:

Rada Naczelna i Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej, Komisja Centralna klasowych związków zawodowych, Redakcje i Administracje „Robotnika”, „Naprzodu”, „Gazety Robotniczej”, „Łodzianina”, „Robotnika Radomia, Skarżyska i Kielc”, „Robotnika Piotrkowskiego”, „Robotnika Lubelskiego”, dalej — Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego, Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Związek Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych.

Ob. Maciej Rataj przesłał depeszę „zasłużonemu bojownikowi o wolność i prawo” imieniem własnym i kolegów ze Stronnictwa Ludowego.

Wysłały depesze ZWIĄZKI ZAWODOWE: ZZK, metalowcy, górnicy, włóknarze, robotnicy przemysłu spożywczego, komunalni i pracownicy instytucji użyteczności publicznej, tramwajarze stolicy, pracownicy elektrowni, gazowni, miejscy i teatralni Warszawy, robotnicy rolni.

Bardzo serdeczne życzenia przesyła Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela.

Długie listy depesz i listów od kół i dzielnic PPS, od towarzyszy i towarzyszek pojedynczych, od przyjaciół wymienić nie jesteśmy w stanie.

Gdy wracasz późno do domu, napiłbyś się chętnie gorącej herbaty; w dziesięć minut możesz ją mieć, jeśli masz w domu

IMBRYK ELEKTRYCZNY

Truciciel z Sosnowca przed Sądem Apelacyjnym

Ekspertyza biegłych, która była kulminacyjnym punktem tego sensacyjnego procesu wypadła wręcz rewelacyjnie — i dla oskarżonego fatalnie.

Po kilkugodzinnej naradzie prof. prof. Modrakowskiego, Siegalewicz i Grzywo — Dąbrowskiego padły słowa dla oskarżonego wagi niezmierniej: „Śmierć dzieci nastąpiła bezspornie wskutek zatrucia talem, gdyż objawy choroby były dla tej trucizny typowe”.

Według ekspertów, służąca również została zatruta talem, czego obecnie jednak wskutek jej wyzdrowienia stwierdzić kategorycznie nie można.

Pokwitowanie

DO DYSPOZYCJI KOMISJI CENTRALNEJ ZWIĄZKÓW ZAW. w myśl wezwania z dn. 14.8 1936 r. Klub Kobiet Pracujących w Brwinowie — zł. 5. Żydowskie Stowarzyszenie Literackie „Kultura” w Włoszczowie — zł. 29. Grupa młodzieży — zł. 7.66. Józef Adamek w Chranowie — zł. 5. NA FUNDUSZ PRASOWY „ROBOTNIKA”. J. R. — Jeziora — zł. 5.

Na licznych sobotnich i niedzielnych zgromadzeniach i akademiach uchwalano wszędzie rezolucje na cześć Daszyńskiego wśród żywiłowego i powszechnego entuzjazmu.

Kraków Daszyńskiemu w hołdzie Uroczysta Akademia

Kraków — to siedziba Daszyńskiego przez wiele, wiele lat. Kraków — to „Naprzód”. To miejsce, w którym przemawiał najczęściej i najchętniej. Kraków robotniczy kocha swego Wodza.

Ten Kraków robotniczy urządził, jak pisaliśmy, na Jego cześć akademię w sobotę 24 b. m. w pięknej sali Starego Teatru. Zgromadzili się przedstawiciele całego robotniczego Krakowa; wielu weteranów naszego ruchu, a obok nich wielu młodzieńskich harcerzy w błękitnych koszulkach. Harcerze sprzedają wchodzącym na salę nową broszurę o Daszyńskim, wydaną przez Oddział TUR-a w Krakowie: obok artykułów t. t. Ciołkosza, Piotrowskiego, Próchnika, Seidla, Jarosza, Feldmana i innych, widzimy artykuły zagranicznych t. t.: O. Bauera i Soukupa. Sala się zapelnia. Orkiestra tramwajarzy gra poloneza Szopena. Na salę wchodzi chorągwie ze sztandarami i stają obok trybuny. Nad trybuną wielka rzeźba, przedstawiająca naszego Wodza. Czerwone transparenty, kwiaty zdobią podium. Śpiewa „Lutnia Robotnicza”.

Tow. Miecz. Bobrowski, jeden ze starszych krakowskich robotniczy, zagaja uroczystość. W serdecznych słowach szkicuje sylwetkę Daszyńskiego, jego niestrudzoną energię. Mówi o konieczności zbudowania w Krakowie Domu Robotniczego im. Daszyńskiego. Odczytuje liczne depesze z życzeniami. Wita przybyłych gości, w tej liczbie delegację ludowców z ob. Gruszką na czele. Wita w słowach serdecznych tow. Z. Żulawskiego, który przyszedł po raz pierwszy po dłuższej chorobie. Zgromadzeni powitali tow. Żulawskiego owacją.

Imieniem CKW, PPS, i Zarządu GL TUR-a wygłasza referat główny tow. Kaz. Czapiński z Warszawy. Przedstawia kolejno główne etapy życia i walk Daszyńskiego. Kończy, podkreślając, iż życie to jest bez skazy, charakter niezłomny. „Składamy hołd naszemu Wodzowi!” — powiada mówca. Cała sala z entuzjazmem powtarza ten okrzyk.

A potem przemawiają: tow. Stańczyk imieniem Centr. Komisji związków zawodowych; tow. Leon Feldman, współpracownik tow.

Daszyńskiego w „Naprzodzie”; tow. Adam Ciołkosz. Wiersze dedykują: art. dramatyczny ob. Billizanka, t. t. Patyna i Polusówna, robotnica głoszącej (z wypadków krakowskich) fabryki „Semperit”. Gra orkiestra i śpiewa „Lutnia”. A chór harcerski odśpiewał z niesłychaną werwą piosenkę o „Ignacu” — jak to młodzi pójdą w Jego ślady i zwyciężą.

Kraków robotniczy godnie uczcił 70-tą rocznicę urodzin swego niezłomnego „Ignaca”. Delegacja ma w Bystrej złożyć życzenia i wręczyć pięknie oprawny album z podpisami krakowskich robotniczy.

SUKNIE, PŁASZCZE
NAJNOWSZE KREACJE
na sezon
JESIEN I ZIMOWY
poleca firma
Mirande
WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 152, telef. 619-91
FILJA I-SZA: Chmielna 14, telefon 656-93.
FILJA II: Wierzbowa 6, tel. 544-07, w gmachu Hotelu Angielskiego

W Palestynie Nowa fala teroru

„Daily Herald” donosi o nowej fali teroru w Palestynie. Według informacji korespondenta tego dziennika, w dniu wczorajszym doszło do ostrej utarczki pomiędzy bandą arabską, która w lesie w pobliżu szosy niedaleko Tubas, pomiędzy Beisan i Nablus napadła brytyjski patrol wojskowy, zabijając jednego żołnierza brytyjskiego i raniąc dwóch innych. Oddział brytyjski odpowiedział strzałami, przy czym kilku Arabów zostało zabitych i rannych, kilku zaś wzięto do niewoli.

Ten wypadek jest, zdaniem dziennika, dowodem, że nadzieja na

Kłeska „Reksistów” w Belgii

Słabna manifestacja małej grupki zamiast „Marszu na Brukselę”

Agencja Havasa w następujący sposób przedstawia przebieg dnia niedzielnego w Brukseli. Zadnego „marszu na Brukselę” nie było. Nie było również żadnych zebrani na terenach prywatnych. Przewódca „Rexa” Degrelle został aresztowany w chwili gdy usiłował przemawiać do tłumu. Wszystkie zebrania rozproszono. Policja bez przerwy dominowała na ulicy, nie uciekając się nawet do przemocy.

Takim jest bilans „wielkiej” manifestacji, zapowiadanej przez „reksistów”, którzy przypuszczali, iż uda się im zgromadzić w Brukseli przeszło 250 tys. osób.

Ogółem dokonano 250 aresztowań, z tych tylko 2 osoby po sprawdzeniu dokumentów zatrzymano w areszcie, nie licząc trzeciego aresztowanego, którym jest przewodca „Rexa” — Degrelle.

Jedna osoba była tylko ranna — robotnik - socjalista, którego trafiła kula rewolwerowa w chwilę jednego poważniejszego starcia,

jakie wydarzyło się w ciągu dnia między manifestantami a kontrmanifestantami. Poza tym zostało lekko poturbowanych kilku policjantów i kilku manifestantów.

OŚWIADCZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Minister sprawiedliwości Bovese oświadczył przedstawicielowi Havasa: Rząd belgijski zdecydowany jest utrzymać w całym kraju porządek. Degrelle zdołał stworzyć coś w rodzaju nastroju strachu i paniki przed niebezpieczeństwem komunizmu, które jednakże przesadza. Rząd nie pozwoli na to, by jakkolwiek dyktatura ustaliła się w Belgii. Korzystając z poparcia olbrzymiej większości lu-

dości, Rząd zdecydowany jest uprawiać politykę stanowczą. Pragnie on, by Belgia rozwijała się w poszanowaniu wolności konstytucyjnych dla wszystkich jednakowych. Nie pozwoli on nikomu mieszać się pod jakimkolwiek pozorem do swych najistotniejszych zadań, do których należy przede wszystkim utrzymanie ładu.

DEGRELLE PÓJDZIE POD SĄD

W siedzibie partii „reksistów” oświadcza, iż Degrelle został postawiony w stan oskarżenia.

Kłeskę niedzielną faszystów belgijskich omawiamy szczegółowiej osobno.

Belgia nie pójdzie

na pasku faszyzmu międzynarodowego

Kongres belgijskiej partii socjalistycznej uchwalił następującą rezolucję: Kongres stwierdza: 1) iż nie może być mowy o powrocie Belgii do neutralności; 2) że polityka jej jest i powinna być prowadzona w ramach Ligi Narodów, jako polityka całkowitej niezależności bez żadnych warunków i ograniczeń politycznych, wojskowych, czy też gospodarczych; 3) kongres stwierdza, iż nie może być mowy o tym, by Belgia opuściła Ligę Narodów. Wszystkie obec-

ne zobowiązania Belgii są w mocy nadal, a mianowicie: traktat lozański, układy londyńskie i konтакты sztabów generalnych: angielskiego, francuskiego i belgijskiego, które z nich wynikają. (PAT.)

Jak wynika z tej depeszy, Belgia ludowa nie zamierza usłuchać „życziwych rad” biuletynu informacyjnego naszej nieprawdopodobnej „ulicy Wierzbowej”.

Odpowiedź Portugalii na notę ZSSR

Korespondent Havasa w Londynie donosi, że odpowiedź Portugalii, która ma być rozpatrywana na najbliższym posiedzeniu przez „Komitet nieinterwencyjny”, jest dłuższym dokumentem, składającym się z 2-eh części. Pierwsza z nich odrzuca oskarżenia, wysunięte przez delegację sowiecką, druga zaś oskarża Zw. Sowiecki o niezachowanie neutralności

w stosunku do Hiszpanii. Wskazuje, że wojna domowa w Hiszpanii jest rezultatem wpływów sowieckich na wewnętrzne sprawy hiszpańskie (?).

W zakończeniu nota donosi, że stał się tek sowiecki „Heba” i meksykański „Jalisco” wyładują obecnie w Alicante znaczne zapasy materiału wojennego, nadeszłego z ZSSR.

Wyrok w procesie apelacyjnym o wypadki marcowe w Krakowie

Wczoraj w południe Sąd Apelacyjny w Krakowie ogłosił wyrok w sprawie o zajęcia w dn. 23 marca b. r.

Sąd oddalił apelację prokuratora, który domagał się wyższego wymiaru kary.

Co do Schiffera, Pustelnika, Jaegera, Pinczowskiego, Schmuklera i Kowalskiego Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok I instancji.

Uniewinnieni zostali: Pająk (w I instancji skazany był na rok) i Mandelbaum (w I instancji skazany na 8 miesięcy).

Konfiskata...niezwykła

Niedzielną „Dziennik Popularny” uległ konfiskacie. W samym fakcie niema nie specjalnie niezwykłego. Niezwykłe jest to, że skonfiskowano — między innymi — dwie cytaty z... dzieł Kollgataja. W Polsce Niepodległej, w roku pańskim 1936! Zupelnie serio! Bez żartów!

Zgon wdowy po Bolesławie Prusie

Zmarła w Warszawie wdowa po Bolesławie Prusie, Okawia z Trembińskich Głowacka.

Dość ciepło

Przewidywany przebieg pogody dnia 27 października. Przeważnie pochmurno i deszcze. Dość ciepło. Umiarowane wiatry południowo - zachodnie i zachodnie. W górach halny.

Światło

miesięcznik socjalistyczny pod redakcją: A. Ciołkosza, E. Czapińskiego i Z. Zaremby przynosi co numer: artykuły najlepszych publicystów socjalistów; przeglądy prądów ideowych; przeglądy życia poszczególnych krajów; echa polemiczne;

Pomnik Kościuszki w Ameryce

Na pobojuwisku w Saratoga w stanie nowojorskim, dokonano inauguracji pomnika Tadeusza Kościuszki. Odsłonięcia pomnika dokonał ambasador R. P. Potocki, który wygłosił przy tej sposobności przemówienie, transmitowane przez radio. Przemawiali również: gubernator stanu nowojorskiego Lehman i dowódca szkoły oficerskiej w West Point.

Zalczanie działalności niepodległościowej do występi emerytalnej

Pracownicy państwowi, pragnący zaliczyć sobie do wysługi emerytalnej działalność niepodległościową na podstawie § 67 Rozp. Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60 z 1934 r., poz. 513), winni złożyć swym władzom odpowiednio udokumentowane podania w tej sprawie w terminie do dnia 31 grudnia b. r.

Podania wniesione po upływie tego terminu nie będą rozpatrywane.

Zabójstwo w Szanghaju

Zamordowany w niedzielę w Hankou, gen. Yang-Yung-Tai był prawą ręką marszałka Czang-Kai-Szeka i odgrywał doniosłą rolę w czasie niedawnego konfliktu między Nankinem a władzami prowincji Kwantung i Kwangsi. W chińskich kołach politycznych sądzią, że morderca pochodzący z Suczuen, 20-letni Szenheisenzao,

działał z pobudek politycznych. Prowadzone jest dochodzenie dla ustalenia z czyjego polecenia mord został wykonany.

Morderca gen. Yang - Yung - Tai oświadczył, że dokonał zamachu dlatego, iż Yang - Yung - Tai w stosunkach z Japonią prowadził politykę paktowania zamiast odwołać się do siły.

Rokowania chińsko-japońskie utknęły na martwym punkcie

Z Tokio donoszą: Według informacji dzienników tokijskich, rokowania japońsko - chińskie prowadzone są obecnie przez Kawagoe, ambasadora japońskiego w Chinach, oraz Czan - Tsiunia, ministra spraw zagranicznych Rządu nankińskiego. Czan - Kaj - Szek odsunął się od bezpośredniego udziału w rokowaniach. Jak dotychczas, rokowania nie posunęły się naprzód sprawy „uregulowania” stosunków japońsko - chińskich. Przemawiając na zebraniu Kuomintangu w Nankinie, Czan - Kaj - Szek zapewnił, iż nie zawrze on żadnej umowy, pomniejszającej suwerenność Chin lub zagrażającej terytorialnej całości państw.

Komedia wyborcza w Austrii

W Austrii odbywały się w niedzielę pierwsze przewidziane przez nową konstytucję wybory stanu rolniczego. Jak donosi urzęd-

dowa agencja wszyscy przewodcy włościańscy, m. in. minister rolnictwa Mandorfer, oraz związkowy przewodca włościański Reither, wybrani zostali olbrzymią większością głosów. Agencja zapomniała tylko dodać, że można było głosować jedynie na listę rządową, gdyż żadne inne listy nie były dopuszczone do tej komedii wyborczej.

Zgon konsula R. P. w Palestynie

Z Jerozolimy donoszą o śmierci konsula R. P. w Tel - Aviwie Stanisława Łukaszewskiego. (PAT.)

sprawozdania z pism i książek. ŚWIATŁO stało się już niezbędny dla każdego inteligentnego człowieka źródłem informacji o stanowisku obozu socjalistycznego w Polsce. Cena egz. 30 groszy. — Kwartalnie z przesyłką 75 gr. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa — Śródmieście, ul. Wawelska 7, tel 230-52.

Walka o 6 godzin pracy w górnictwie

Fakty i fantazje

Reakcyjna prasa z „Kurierem Polskim” i „Depeszą” na czele potępia i szaleje przeciw górnikom za żądanie skrócenia czasu pracy.

Według oceny panów z „Kuriera” i „Depeszy”, żądanie skrócenia czasu pracy w górnictwie zostało postawione przez Związki Zawodowe „na rozkaz” Międzynarodówki. Międzynarodówka zaś dąży w ten sposób do zniszczenia rękami przywódców polskich związków zawodowych górnictwa polskiego, bilansu handlowego i do załamania stałości polskiej waluty.

Ze w akcji o skrócenie czasu pracy biorą udział i związki, które wcale do żadnej Międzynarodówki nie należą lub należą do „Międzynarodówki” chrześcijańskiej, nic to tych panów nie obchodzi. Dla nich wystarczy, że robotnicy wogóle czegoś żądają, by ich, oraz ich przywódców potraktować, jako agentów obcych, wrogich Polsce potęg. Zresztą co tu mówić! Dziś jest już u nas taka w pewnych kołach moda, że wszelkie żądania, interesy robotników i chłopów, są „onoć” sprzeczne z interesami Państwa i są wymysłem wrogów Państwa. Jedynie interesy kapitalistów, obszarników, bankierów, różnych niebieskich ptaszków i spryciarzy są „zgodne” z interesami Państwa, są jedyną „narodową cnotą”.

Nie będziemy się zatem proce-sować o to, czy wszyscy przywódcy wszystkich związków, bez względu na przekonania, są agentami obcych, wrogich Polsce „międzynarodówek”, czy też tylko my, socjaliści, nimi jesteśmy. Polemika na tym punkcie byłaby zbyt wielkim zaszczytem dla samych bredni i autorów bredni. Zresztą na takie obelgi nie zwykliśmy tracić czasu, tembardziej, gdy obelgi te spotykają nas — polskich socjalistów — ze strony ludzi, którzy występowanie się carom i kajzerom uważali za szczyt ofiarnej służby dla narodu.

Zajmiemy się zatem tak zwaną RZECZOWĄ stroną argumentów przeciw skróceniu czasu pracy. Prześwietlimy jeszcze raz rzekomo prawdziwość ich wyliczeń i twierdzeń, że skrócenie czasu pracy to katastrofa dla przemysłu górnictwa, dla bilansu handlowego, dla równowagi budżetu i dla stałości waluty.

Już wiemy, że panowie przeciwnicy skrócenia czasu pracy w górnictwie obliczyli początkowo, że skrócenie czasu pracy kosztowałoby aż 85 mil. złotych. Kiedyśmy wy-kazali, że takie twierdzenie — to fałsz i zbyt oczywisty nonsens, zredukowali owi prawdomówni informatorzy opinii publicznej cyfrę „5 milionów złotych do 66 mil. wnet się jednak zrezygnowali, że cyfra 66 mil. złotych nie byłaby może zbyt mocnym argumentem przeciw skróceniu czasu pracy, że może niezbyt mocno przemawia do wyobraźni i nie dość skutecznie szantażuje Rząd i społeczeństwo rzekomymi katastrofalnymi następstwami „kolosalnego” wzrostu kosztów robocizny w górnictwie — chwycili się więc innej metody.

Aby społeczeństwo nie mogło zorientować i wyrobić sobie właściwego zdania, jak to będzie wyglądać ze wzrostem kosztów robocizny w górnictwie, po skróceniu czasu pracy, zaczęto operować zawiłymi, ale za to już CAŁKIEM FAŁSZYWYMI wyliczeniami. Zarzucono czytelnika lasem cyfr, by mu w końcu powiedzieć, że gdyby

skrócono czas pracy z 8-miu na 6 godzin dziennie, a więc o 25 proc., TO CENY WĘGLA MUSIAŁYBY WZROŚNĄĆ AŻ DO 5 zł. NA TON NIE. Biedny konsument, który i tak już narzeka na obecną drożyznę węgla, wpadnie przecież w pasję i stanie murem przeciw żądaniu skrócenia czasu pracy. A oto przecież tylko chodzi, by konsumenta, bał całe społeczeństwo, poszczuć przeciw górnikom i ich żądaniu poprawy ciężkiego bytu.

My jednak, nie pójdziemy w gąszcz tych cyfr, by nie ułatwić nikomu upragnionego zagubienia prawdy. Rozprawimy się metodą prostą z łamiągłkami, układanymi w celu widocznym.

Urzędowa statystyka wykazuje, że suma rocznej wypłaty robotnikom w górnictwie wyniosła w roku 1935-ym wraz ze wszystkimi świadczeniami socjalnymi i ubezpieczeniowymi 140 mil. złotych. Cała placca robotnika wraz ze wszystkimi świadczeniami a więc ze składkami ubezpieczeniowymi, z kosztem węgla deputowanego, z kosztem urlopów i z dodatkami za prace nadliczbowe, wynosi obecnie w ogólnych kosztach wydobywania tony węgla zł. 4.90.

Powstaje zatem pytanie, dlaczego skrócenie czasu pracy o 25% ma spowodować wzrost ceny tony węgla nie o 25%, ani o 47% jak to gdzieś twierdzą autorzy owych bredni, ale aż o 102% obecnym kosztów robocizny?

Jeżeli stanę na stanowisku, że wzrost kosztów robocizny, spowodowany skróceniem czasu pracy, nie może być przerzucony na cenę węgla eksportowego, lecz wyłącznie na węgla, zbyty na rynku krajowym, (autorzy obliczeń nie mówią wcale o tem) to i wówczas te wyliczenia panów z „Kuriera” i „Depeszy” okażą się absurdalnym fałszem.

W r. 1935 sprzedaliśmy na rynku krajowym 19 mil. 700 tys. ton węgla. Gdyby cena tony węgla, zbytego na rynku wewnętrznym, miała wzrosnąć w związku ze skróceniem czasu pracy o 5 zł., jak twierdzą autorzy tej sensacyjnej bajki, — to byłoby to wzrost ceny zbytego węgla w kraju nie o 85 ani 66, ani 76 mil. złotych jak to kolejno podawali, ale o 98 milionów 500 tysięcy złotych.

Taki wzrost ceny węgla zbytego na rynku krajowym wyniosłby 70% całego rocznego zarobku robotników w górnictwie wraz ze wszystkimi świadczeniami.

Czy autorzy tych kłamliwych wyliczeń wierzą naprawdę, że znajduje się gdziekolwiek tak naiwny czytelnik, który uwierzy, że skrócenie czasu pracy o 25% spowoduje wzrost obciążenia tony węgla kosztami robocizny o 102% lub 70%?

Nie panowie, nawet w kłamliwych twierdzeniach trzeba mieć trochę jakiś umiar, zwłaszcza wówczas, gdy dobrze wiesz, że skrócenie czasu pracy o 25% może dać w rezultacie wzrost kosztów robocizny o 15%, a najwyżej o 20%.

Przecież znany jest powszechnie fakt, że każde skrócenie czasu pracy powodowało tylko początkowo nieznaczny spadek wydajności pracy. Na dłuższej przestrzeni czasu, robotnicy pracowali wydajniej, bo pracując krócej pracowali intensywniej.

Zamiast więc kłamliwej argumentacji przeciw skróceniu czasu pracy powiedzcie nam, panowie, co zamierzacie zrobić z coraz wię-

kszą liczbą bezrobotnych, którą my przez skrócenie czasu pracy chcemy znowu wprowadzić do procesu produkcji. Gdy nam wskażecie, jak zatrudnicie te masy nieszczęśliwych bezrobotnych ludzi, bez skrócenia czasu pracy, może się łatwiej porozumiemy.

DOPÓKI NAM TEGO NIE POWIECIE, I DOPÓKI TEGO NIE ZROBICIE, BĘDZIEMY WALCZYĆ O SKRÓCENIE CZASU PRACY, BO CHCEMY, BY WBREW WARSZĘJ OBŁĘDNEJ KALKULACJI I OBŁĄKANEJ GOSPODARCE ŻYWI LUDZIE PRACOWALI, ZA RABIALI I ŻYLI.

JAN STAŃCZYK.

Kierownictwo m. Łodzi

W dniu 25-ym października odbyło się w Łodzi posiedzenie OKR. PPS. z udziałem przedstawiciela C. K. W.

Na posiedzeniu ustalono kandydatów do Zarządu miejskiego: tow. Norberta Barlickiego, Bolesława Dratwę, Henryka Szwycyka, Antoniego Walczaka.

Tow. N. Barlicki jest kandydatem na stanowisko prezydenta miasta, pozostali trzej towarzysze są wyznaczeni na stanowiska wiceprezydentów.

Kłęska „reksistów”

Zapowiadany na niedzielę ub. przez reksistów” (faszystów belgijskich) marsz na Brukselę, w którym miało wziąć udział ok. 250 tys. zwolenników Degrella, nie udał się.

Rząd zabronił manifestacji faszystowskiej, ale Degrelle oświadczył, że mimo zakazu, manifestacja się odbędzie. Rozesłał on po całym kraju setki tysięcy „zaproszeń”, m. in. także do wielu socjalistów. W zaproszeniach tych tytułuje adresatów „drugimi przyjaciółmi”, powołuje się na ich uczucia narodowe (!), dzięki którym „reks” darzy ich swoimi sympatjami i prosi o to, by zaproszeń nie zmarnowano, jako że zgromadzenie „reksistów” będzie miało charakter... prywatny.

Mimo zgłoszenia „prywatnego” zgromadzenia, Rząd potraktował je jako nielegalne, zmobilizował policję i żandarmerię, odwołał wszystkie pociągi dodatkowe, zamówione przez „reksistów” w liczbie 62, wydał ściśle przepisy ruchu kolejowego, których pod karą nie wolno było przekroczyć.

Degrelle wobec tego polecił swym zwolennikom przybyć zwykłymi pociągami.

Ale przybyło niewiele, z zapowiadanych buńczucznie 250 tys. zjawili się wszystkie kilka tysięcy. Zamiast manifestacji „reksistowskiej”, odbyła się przed królem defilada b. uczestników wojny, jako kontrdemonstracja przeciw reksistom. Demonstrowały też przeciw nim grupy socjalistów.

Degrelle, który wygłosił przemówienie do swoich zwolenników, zaarrestowano, ale wczoraj wypuszczono na wolność.

Manifestacja „reksistów” spaliła na panewce i nic z niej nie wyszło, prócz kompromitacji „wodza”.

Nie trzeba jednak sądzić, by ta kłęska zniechęciła Degrella, by zaprzestał swej zbrodniczej propagandy. Nie należy też ludzię się, że „reksizm” jest już pokonany.

Jest to dopiero POCZĄTEK WALKI. Jest to pierwsze wyzwanie, rzucone przez „reksistów” Rządowi i większości społeczeństwa. Po raz pierwszy faszizm usiłowało złamać zakaz Rządu i wkroczył na drogę nielegalną. Rząd opanował

OD STOPY

aż do stopy pacierzowego sięga wstrząs wywołany chodzeniem i powoduje zmęczenie, ból w krzyżu i ból głowy. Uniknięcie tych następstw, jeśli Wasz szewc przybije na wszystkich waszych bucikach obcas BERSON SPORT i zelówki ze skóry gumowej BERSON — OKMA, gdyż elastyczność ich znosi w zupełności wstrząs i skutki nacisku przy chodzeniu. Uważajcie zatem przy zakupie nowych bucików, aby na nich były już przymocowane obcas BERSON — SPORT i zelówki ze skóry gumowej BERSON — OKMA. (X).

Blok faszystowski w Europie

Porozumienie Berlina z Rzymem

Wizyta włoskiego ministra spraw zagranicznych, Ciano, w Niemczech zakończyła się podpisaniem „dokumentów”. Prasa włoska podkreśla, że nie zawarł to układu, ani umowy, lecz stwierdzono porozumienie obu krajów w aktualnych sprawach bieżących.

Po odwiedzinach hr. Ciano u Hitlera ukazał się komunikat oficjalny o uznaniu przez Niemcy „włoskiego cesarstwa Abisynii”. Wzaminiam za tę usługę Włosi mają popierać Niemcy w sprawie „nowego Locarna”, tzn. znaczy, nowy układ ma obejmować te same kraje, co dawny, a Rosja sowiecka nie była dopuszczona do obrad nad tym układem. Włosi i Niemcy mają solidarnie występować w sprawach, dotyczących Ligi Narodów. Oprócz tego Włosi mają przysłać Niemcom wydany udział w eksploatacji bogactw abisynijskich i udostępnić w ten sposób Niemcom surowce, których im tak brak. Nieszczęśliwi Abisynijczycy będą więc jęczeli pod podwójnym jarzmem faszystowskim. Włochy mają też popierać pretensje Niemiec do kołonij.

W sprawach „wspólnych” obu faszystom, porozumiano się pono o uznaniu „Rządu z Burgos”, a wypowiedziano się przeciw uznaniu „niepodległej katalońskiej republiki komunistycznej” (?).

W sprawach spornych, w których interesy obu faszystów ścierają się ze sobą, lub kryją zarodki tarć, również doszło do porozumienia. A więc w sprawie Austrii, Włochy mają się wyrzec Habsburgów, a Niemcy „anschlusu”, a oba faszysty mają czuwać nad tym, by nikt nie wyzyskał Austrii przed jej przedziel. A więc w sprawie Bałkanów, jak ten podział wygląda — niewiadomo narazie.

Oba faszysty będą zwalczać „niebezpieczeństwo komunistyczne”. Na ten temat pisze dziennik rzymski „Popolo di Roma”, że „Niemcy i Włochy nie zamierzają na nikim wyrzeć nacisku, spodziewają się jednak, że Rząd francuski rychło uświadomi sobie, że byłoby rzeczą niewłaściwą i niebezpieczną oddanie się na służ-

bę wywrótowej polityki moskiewskiej”.

A więc wyraźna groźba pod adresem Francji, by zerwała z Rosją sowiecką. To się nazywa rada przyjacielska i „bez naci-sku”!

Pozatem ma nastąpić zbliżenie gospodarcze między Niemcami i Włochami, zwłaszcza rozwój komunikacji lotniczej.

Niewiadomo, oczywiście, w ilu i w jakich sprawach porozumiano się, a których nie włączono do „dokumentów”.

Tak czy owak, nie ulega wątpliwości, że Berlin i Rzym, bez względu na konkurencję obu imperializmów, porozumiały się co do wspólnej ofensywy w dwóch kierunkach: imperializmu faszystowskiego, zgrabiania coraz to nowych terenów i ziem, oraz

przeciw ruchowi robotniczemu i demokracji (pod obłudnym hasłem walki z komunizmem).

Berlin i Rzym obejmują dowództwo nad faszystem międzynarodowym, mobilizują przez kupstwem siły faszystu na całym świecie, tworzą olbrzymią, nieznana w dziejach, potęgę militarną, by przy jej pomocy już to zagarnąć cudze ziemie, już to szantażować przeciwników.

Czy znajdzie się jeszcze kto na Zachodzie, kto będzie marzył o wygraniu Mussoliniego przeciw Hitlerowi, lub odwrotnie?

Czy państwa demokratyczne przejrzą nareszcie i zrozumieją ogrom niebezpieczeństwa, jakie niesie ze sobą blok faszystowski w Europie środkowej?

B.

Fundusze gadzinowe

Ataki prasy prawicowej na Rząd tow. Bluma

Rząd Frontu Ludowego Francji oraz szef tego Rządu tow. Leon Blum są wyjątkowo zniechęceni przez francuską prasę prawicową, a w dalszym ciągu także przez naszą rodzimą prasę burżuazyjną, czerpiącą całą swą mądrość z bulwarowych dzienników francuskich.

Czemu tak się dzieje? Przedewszystkiem dlatego, że jest to Rząd Frontu Ludowego, Rząd, któremu droższe i bliższe są interesy milionowych mas, aniżeli interesy kilku tysięcy kapitalistów. Po wtóre w Rządzie tym zasiadają socjaliści i sam szef Rządu jest socjalistą. Złe byłoby z nami, gdyby klasy posiadające nas kochały. Musielibyśmy całe nasze postępowanie poddać gruntownej rewizji. Po trzecie Blum jest pochodzenia żydowskiego.

Ale wszystko to jest bagatelką w porównaniu z tem, co uczynił Rząd Bluma zaraz po objęciu władzy. I w tym to czynie tkwi źródło nienawiści i zaciekłości, z jaką Blum zwalczany jest przez nieprzebiegającą w środkach prasę prawicową.

Cóż takiego uczynił Blum, że ściągnął na swą głowę gniew prasy burżuazyjnej? Tow. Blum zaraz po objęciu rządów zniósł fundusze dyspozycyjne. Sięgały one rok rocznie wielu dziesiątków milionów. Służyły ministerjum spraw zagranicznych i ministerjum spraw wewnętrznych do „nastawiania” prasy, zarówno wielkiej, jak i małej.

Podczas procesu Stawiskiego ujawniono, że tuż przed dniem do-stawie przeciętnie 2000 frs. z M. S. Wewn. i tyleż z M. S. Z. Jeden zaś otrzymywał miesięcznie 40 tys. fr.

A ileż setek wypadków korupcji nie zostało ujawnionych.

Rząd Frontu Ludowego we Francji przygotowuje się do dzieła oczyszczenia prasy przez wniesienie do parlamentu projektu ustawy, zwałającej na badanie źródeł dochodów prasy.

Rząd Bluma chce uderzyć pra-

wę prawicową w najczulsze miejsce — w kieszeń.

Stąd gniew!

Głośnie afery pani Hanau, Oustri-ca i Stawiskiego wskazały na szcze-gólne obyczaje, które zakorzeniły się w pewnych odłamach prasy francuskiej. Podczas sprawy Oustri-ca pewien dziennikarz przyznał się, iż otrzymał 150 tys. franków za opublikowanie 10-wierszowego tekstu.

Ten dziennikarz, który sprzedał swoje pióro na wagę i za cenę, radu — jest niewątpliwie rekordzistą korupcji.

Afera Stawiskiego ujawniła umowę z prasą. Pierwsza umowa dotyczyła sumy 1 miliona 300 tys. franków, z czego 1.100 tys. fr. dla dzienników gospodarczych i 200 tys. dla wielkich dzienników. Później tę ostatnią sumę podwojono.

W liczbie prasy gospodarczej nie wymienione są pisma, których charakter jest bezsporny, jak „L'Agence Economique et Financière”, która otrzymała 100 tys. fr., „Le Capital”, który tyleż otrzymał, i „L'Information”, która otrzymała 75 tys. fr., natomiast wymienione są „Le Temps”, „La Liberté”, „Journal des Debats”, „Paris Midi”, „Figaro”, ponieważ prowadzą działalność gospodarczą.

Z pieniędzy Stawiskiego korzystały obficie dzienniki, które dzień w dzień głoszą o swym obywatelstwie, o swej niezależności i uczciwości.

W jakim celu udzielano funduszy?

Świadek przesłuchany przez komisję nie waha się sprecyzować swego w tej mierze poglądu.

Chodzi — mówił on — o jedyną nie sympatji prasy gospodarczej albo zapewnienie sobie jej neutralności, o uniknięcie ataków prasy na Towarzystwo.

Istnieje w Paryżu prasa tygodniowa, bardzo liczna, licząca wiele czasopism, a mało czytelników. Mnóstwo czasopism uprawiających

szantaż (tak proceder tych pism zakwalifikował jeden z członków komisji) ujawniło swe istnienie dopiero w toku tej sensacyjnej sprawy. Stwierdzono, że wielkie dzienniki można kupić o wiele taniej, niż małe. Tak np. pewien gadzinowy tygodnik otrzymał od Stawiskiego w okresie od 8.XII.1932 roku do 3.IV.1933 r., a więc w ciągu niepełna 4 miesięcy 250 tys. franków.

Nie uniknęła tego złotego deszczu prasa prowincjonalna. Skarbnik Stawiskiego szeroko mówi (stron. 2444 raportu komisji) o dziennikach katolickich.

Czytając powyższe, można odnieść wrażenie, że tylko prasa francuska zna te niemoralne pokusy. Ubrze jednak jest wiedzieć, co się dzieje w innych krajach, np... w Stanach Zjednoczonych.

Państwa faszystowskie nie są bynajmniej wolne od podobnych skandali, lecz w odróżnieniu od tego, co się dzieje w krajach demokratycznych, tutaj są one tuszowane.

Nie dochodzą one do wiadomości publicznej tam, gdzie niema parlamentu, wolności słowa i prawa koalicji.

W Niemczech wykryto wielką aferę Osthilfu, aferę wielkich obszarników z Prus Wschodnich, którzy przywłaszczyli sobie miliony przeznaczone dla drobnych rolników. Akta tego niebywałego oszusta jakby cudem zniszczone zostały podczas pożaru Reichstagu.

Ogień wszystko oczyszcza.

Wracając do afery Stawiskiego, która wykryła korupcję francuskiej prasy burżuazyjnej, należy podkreślić, że bez ustroju parlamentarnego nigdy nie zostałyby opublikowane te 5612 okropnych stron raportu komisji.

Jest to zasługa demokracji — nie ukrywać wad systemu, publicznie je ogłaszać i oddawać pod sąd opinii.

Grzech demotoryzacji

Od pewnego czasu w prasie „sanacyjnej” trwa zgiełk, koło sprawy demotoryzacji kraju, przy czym za obecną stan rzeczy czyni się odpowiedzialnym b. min. Neugebauera „za którego urzędowania uchwalono słynną ustawę o „Funduszu Drogowym”.

Warto przypomnieć, że ustawa ta przeszła przez poprzedni Sejm i że wbrew głosom socjalistów uchwalona została „sanacyjna” większość poprzedniego Sejmu. Nie można przeto zwać całej winy na ministra, lecz współwinnymi „roz-

brojenia Polski” jest cała ta większość sejmowa, która za tą ustawę głosowała.

Szczególnie dziwnymi muszą się wydać ataki na b. min. Neugebauera na łamach „Stowa”, organu p. Stanisława Mackiewicza, który przecież wraz z całą „sanacją” za tą ustawę głosował.

A więc nie tylko p. Neugebauer rozbroił Polskę, ale uczyniła to wraz z nim cała ta większość sejmowa, która za nieszczęsną ustawę głosowała.

Proces o zajęcia z dn. 23 marca w Krakowie przed Sądem Apelacyjnym

W dniach 22, 23 i 24 października odbyła się, jak już donosiliśmy pokrótce, przed sądem Apelacyjnym w Krakowie rozprawa o zajęcia z dn. 23 marca. Od wyroku skazującego w I instancji za stawianie oporu policji, rzucanie kamieniami i okrzyki przeciwko policji i wojewodzie Świątalskiemu odwołała się obrona oskarżonych, prokurator ze swej strony odwołał się od wymiaru kary w stosunku do 6 oskarżonych, żądając dla nich kary wyższej. Adwokaci Dr. Rosenzweig, Dr. Bross Dr. Schreiber, A. Steinbergowa i mieniem obrony ponowili wnioski o przesłuchaniu przywódców Związków Zawodowych oraz działaczy PPS robotnic i robotników fabryki „Semperit”, z protokołów sekcji i historii choroby ofiar tragicznych wypadków oraz: przesłuchania biegłych, a to celem stwierdzenia, że ruch strajkowy w Krakowie w początku roku 1936 wywołany był niezwykle niskim poziomem płac robotniczych, że ruch ten kierowany był przez klasowe związki zawodowe, zaś tragiczne zajęcia z dn. 23 marca, — które pociągnęły za sobą śmierć 8 ofiar i wielu rannych na ulicach Krakowa, wywołane zostały niecelowo i nieprawem postępowaniem władz administracyjnych, w szczególności interwencją policji w fabryce „Semperit”, zakończoną pobiciem robotnic. Trybunał apelacyjny wnioski te odrzucił, dopuszczając jedynie paru nowych świadków na alibi poszczególnych oskarżonych. W przemówieniach obrona stanęła na stanowisku, że skoro Rada Ministrów udzieliła dymisji wojewodzie Świątalskiemu w związku z jego zarządzeniami dn. 23 marca, został on tym samym uznanym winnym — odpowiedzialność zatem za to, co się stało, spaść może jedynie na władze administracyjne, a nie na oskarżonych. Dr. Ringelheim podkreślił, że prawniczo musi być obustronna. Skrytykował dalej wyrok pierwszej instancji i zwrócił uwagę na to, że Sąd I-ej instancji nie zajął się bynajmniej zbadaniem zarzutów oskarżonych, że zostali oni ciężko pobici po przyrzeczeniu na policji, mimo, że okazano na rozprawie przesłuchanie krwią czapkę i marynarkę osk. Liegolda.

Adw. Fensterblau, w obronie osk. Schacht, wywodził, że winnych zajęć szukano ex post w kartotekach policyjnych i aresztowano ludzi na chybił trafił w tydzień później, jedynie dlatego, że byli notowani jako politycznie podejrzani.

Adw. Pleszowski, Pajdak, Münzer, Bester i Feiner krytykowali zeznania świadków politycznych, wykazując sprzeczności w tych zeznaniach.

Adw. A. Steinbergowa w obronie osk. Cichej i Pajaka wykazywała, że ustalenia wyroku I inst. opierają się wyłącznie na jednostronnych zeznaniach świadków policyjnych, którzy w zajęciach 23 marca byli stroną, a będąc w tłumie, podlegali psychozie tłumu i dlatego: zeznania ich i obserwacje nie zasługują na wiarę — podkreśliła, że oskarżeni stoją pod zarzutem czynów, popełnionych w walce o prawa robotnicze, która jest walką o ich prawo do życia. Zobrazowała ciężki los dziecka robotniczego Cichej, zdolnej mimo to, do poświęceń osobistych w obronie pokrzywdzonych. Wystąpiła przeciw mnożeniu procesów masowych, które uniemożliwiają dokładne zbadanie poszczególnych spraw.

Wyjaśnienie

W związku z notatkami o nadzyciach w Funduszu Pracy w Pszczynie, Fundusz Pracy komunikuje, iż — jak ustalono śledztwo — defraudacji dopuścił się nie urzędnik Funduszu Pracy, ale urzędnik samorządu pow. pszczyńskiego, jako instytucji zastępczej, która, na podstawie umowy, wypłacała zasiłki bezrobotnym.

Instytucje zastępcze wypłaty zasiłków ustawowych bezrobotnym gwarantują swym majątkiem, wobec czego zdefraudowana suma będzie pokryta przez samorząd pszczyński.

Adw. Frühling w obronie osk. Mandelbauma poruszył kwestję na stroju nienawiści, jaki usiłowano wytworzyć dookoła zajść 23. marca, w szczególności usiłowania pewnych sfer przeciwstawienia antysemityzmu idei socjalistycznej i zwalania odpowiedzialności za zajęcia na Żydów i komunistów. Ofiarą tych usiłowań padł jego klient, Mandelbaum.

Adw. Aleksandrowicz zwrócił uwagę na tendencję do salwowania prestiżu władz wykonawczych, która prowadzi do następstw szkody dla państwa, do przetrwania dla państwa, do przetrwania i nadużyć władzy i do ucisku obywateli. W obronie osk. Guguły, wiceprezesa Związku szewców, podkreślił, że jako świadomy działacz zawodowy, Guguła nie mógł się dać porwać do rzucania kamieniami na policję, wbrew uchwale związkowej, która nawoływała do zachowania spokoju.

Adw. Schreiber, powołując się na dane urzędowej statystyki, zobrazował warunki życia robotników w Polsce, wykazał rażąco niską stopę życiową w Polsce, w porównaniu z innymi krajami.

Adw. Gross dał w ogólnych zarysach charakterystykę ruchu robotniczego w Krakowie i nastroszył mas w dn. 23 marca. Wykazywał brak winy osk. Pińczewskiego i Jarosza.

Adw. Rosenzweig, w obronie osk. Skomilla, wykazywał, że Sąd I-y nie powinien być dać wiary zeznaniom świadków policyjnych, którzy „zawsze wszystko wiedzą i nigdy się nie mylą”. Podkreślił, że działacze P. P. S. przestrzegali woj. Świątalskiego przed użyciem siły, chcieli wzbudzić tłum poprowadzić pod pomnik Mickiewicza i tam, po odśpiewaniu pieśni robotniczych, rozwiązać zgromadzenie, zaś woj. Świątalski przetrzął tych nie chciał słuchać i zaczął strzelać policji.

Adw. Bross imieniem obrony, skrytykował stanowisko Sądu I-go pod względem prawnym. Wykazywał błędność zastosowanej przez Sąd kwalifikacji prawnej czynów oskarżonych, niedopuszczalność skargi publicznej o obrazę czci woj. Świątalskiego, skoro woj. Świątalski został złożony z urzędu, jest obecnie osobą prywatną i tylko we własnym imieniu mógłby wnieść akt oskarżenia o obrazę czci. Podkreślił, że Sąd winien stosować w wyrokach zdobyte nowoczesnej teorii prawa i winien być uwzględniony, że sądzi czyni, popełnione w tłumie pod wpływem specyficznej psychozy.

Ostatni z mówców adw. Wacław Szumański z Warszawy dał surową krytykę wyroku i skargi prokuratora. Wykazał sprzeczność w wyroku I-ej instancji pomiędzy ustaleniem, że przestępstwo zostało popełnione przez jednostki, a nie przez tłum, a ustaleniem, że

Wiadomości z całej Polski

W KAJDANACH ZBIEGŁ Z PEŁNOCY POCIĄGU.

Między Będzinem a Dąbrówką, wydarzył się niezwykle wypadek ucieczki więźnia eskortowanego pociągami przez policję.

Policja z Tarnowskich Gór eskortowała znanego złodzieja-włamywacza, który przed sądem w Zawierciu odpowiadać miał za różne sprawy.

Więźni miał na rękach kajdany.

ZA WYKROCZENIA DEWIZOWE.

Sąd Okręgowy w Chorzowie skazał za wykroczenia dewizowe Michała Jędrzycką na rok więzienia, Roberta Janasa na 7 miesięcy więzienia, Emanuela Brzeczka i Ernesta Brachaczka po 6 mies. więzienia.

NAPAD NA PLEBANIĘ.

W Wiązownicy, pow. sandmierski, napadło na plebanię kilku uzbrojonych bandytów. Bandyci steroryzowali ks. Józefa Reszkę i domowników, zrabowali 1700 zł., poczem zbiegli. Policja prowadzi dochodzenia.

WĘGIERSCY ZŁODZIEJE W WILNIE.

Policja wileńska otrzymała listy gończe za bandą włamywaczy na

czynności policji, polegająca na strzelaniu do tegoż tłumu, była czynnością prawną. Wskazał na niebezpieczeństwo zbytniej symboliki pojęć politycznych i uznawanie każdego opozycjonisty za komunistę, przestrzegając przed naśladownictwem przykładów hitlerowskich.

Na tem przewod sądowy zamknięto.

Niedopuszczalne postępowanie...

Stosunki w pewnej firmie w Jarosławiu

(Kor. własna).

W fabryce pierników i biszkoptów Stanisława Gurguła w Jarosławiu wybuchł w środę, 21 b. m., strajk robotnic wyzyskiwanych w ohydny sposób. Wystarczy podnieść, iż część robotnic otrzymała wynagrodzenie dzienne w kwocie 50 do 80 gr., a najlepiej płatne dochodziły do 1 zł. 40 gr.

Robotnicę, spowodowaną przez fabrykanta, który dosłownie wyrzucił delegację z kancelarii, samorzutnie porzucił pracę, pozostając w zabudowaniach fabryki. Właściciel fabryki, dr. Stanisław Gurguła, przy pomocy swego buchaltera, Bolesława Dobrowolnego, i innych osób z administracji, wystąpił wobec robotnic nie słychanie brutalnie, robotnicę poszturkiwano, wypędzano za bramę i t. d., a następnie zamknięto na zasady wszystkie dojścia do fabryki i nie dopuszczono jada, odcięto robotnikom światło i wyrwano okna z hali, w której robotnicę się znajdowały.

Gdy te wszystkie sposoby terroru nie odniosły skutku i strajkujące trwały na posterunku, funkcjonariusze p. Gurguła wysypali dnia 22 b. m. jakiś proszek do wydobycia

z tego z pieca piekarskiego ognia, co spowodowało wydobycie gazów gryzących i duszących. W tym momencie pozamykali okna hali fabrycznej tak, iż robotnikom groziły najpoważniejsze następstwa.

W tym momencie dopiero wdały się w sprawę zaalarmowane przez organizację robotnicze władze. Starosta jarosławski udał się osobiście do fabryki, gdzie mu robotnicę wręczyły zebrany z podłogi proszek trujący. Wobec zapewnienia p. starosty, że słuszne żądania robotnic będą spełnione, robotnicę opuściła fabrykę. Kilka z nich zaraz potem w lokalu Związków zawodowych zemleli. Sporządzono świadectwo lekarskie, a władze wdrożyły dochodzenia Strajk trwa. Kieruje nim Zarząd Związku Robotników Spożywczych i Rada Związków Zawodowych.

Na odbytym 22 b. m. zgromadzeniu w Jarosławiu robotnicy dali wyraz swemu oburzeniu na wydarzenia w fabryce Gurguła, żądając ukarania zbrodniczego fabrykanta. Przepuszczamy, że władze pociągną p. Gurguła do surowej odpowiedzialności.

W tym momencie dopiero wdały się w sprawę zaalarmowane przez organizację robotnicze władze. Starosta jarosławski udał się osobiście do fabryki, gdzie mu robotnicę wręczyły zebrany z podłogi proszek trujący. Wobec zapewnienia p. starosty, że słuszne żądania robotnic będą spełnione, robotnicę opuściła fabrykę. Kilka z nich zaraz potem w lokalu Związków zawodowych zemleli. Sporządzono świadectwo lekarskie, a władze wdrożyły dochodzenia Strajk trwa. Kieruje nim Zarząd Związku Robotników Spożywczych i Rada Związków Zawodowych.

Kronika inowrocławska

DIŻUR APTECZNY.

Noency diżur apteczny pełni w tym tygodniu apteka pod „Złotym Lwem” przy ul. Kr. Jądwi.

BIBLIOTEKA MIEJSKA.

Publiczna biblioteka miasta Inowrocławia czynna jest codziennie od godz. 17 — 18, soboty od godz. 17 do 19.

REPERTUAR KIN.

STYLOWY: „Osiem godzin doktora Morgana”.

SWIT: „Srebrne ostrogi”.

SŁONCE: „Sen nocy letniej”.

ZEBRANIE POWIATOWEGO KOMITETU FUNDUSZU PRACY W MOGILNIE.

W związku z przygotowaną w

okresie zimy 1936-37 akcją pomocy dla bezrobotnych, odbyło się ub. środy, dnia 21 października br. o godz. 10-tej przed południem w sali Rady Powiatowej w Mogilnie, ogólne zebranie Powiatowego Komitetu Funduszu Pracy.

Na zebraniu wykazano, że mogilnicki Powiatowy Komitet Funduszu Pracy wydatkował na pomoc dla bezrobotnych w ub. roku budżetowym 50.474.24 zł. Starosta oświadczył, że biorąc pod uwagę wyniki osiągnięte w roku sprawozdawczym, Komitet Powiatowy żywi nadzieję, że przy poparciu całego społeczeństwa powiatu mogilnickiego praca jego w okresie nadchodzącej zimy będzie jeszcze wydatniejsza, gdyż leży w naszym interesie, aby pomóc dla licznej rzeszy bezrobotnych w powiecie była jaknajwiększa.

INSPEKTOR PRACY ZWOLUJE POSIEDZENIE Z PRZEDSTAWICIELAMI ZW. ZAWODOWYCH.

Pismem z dnia 20 bm. Inspektor Pracy 55 obwodu zawiadomił, że stosownie do zarządzenia Głównego Inspektora Pracy odbywać się będą w Inspektoracie Pracy 55 Obwodu konferencje miesięczne z przedstawicielami pracowniczych organizacji zawodowych celem omówienia położenia socjalnego pracowników, oraz spraw wymagających interwencji inspekcji pracy i ustalenia zasad współdziałania z inspekcją pracy.

Pierwsze takie zebranie ma się odbyć dnia 28 października br. o godz. 10 m. 30, w gmachu Sądu Grodzkiego, pokój 54.

OBWIESZCZENIE STAROSTWA POWIATOWEGO.

Zarządzone obwieszczeniem z dn. 10 września 1936 r. wstrzymanie han dlu okręgowego w powiecie z dniem 25.10.1936 r. zostało odwołane.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

W Barcelonie rozegrany został w tych dniach mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Barcelony i Walen-

Trzeba zmienić te stosunki!

Obrazek z Osin pod Głównem

Od jednego z naszych czytelników otrzymujemy następującą korespondencję:

W walcowni miedzi p. t. „Norbli, B-cia Buch i T. Werner“ w Osinach pod Głównem (pow. brzeziński) istniała do niedawna klasowa organizacja robotników-metalowców, która czujnie i gorliwie strzegła uprawionych interesów pracowników tej fabryki. Niestety,

zakończona usunięciem z pracy główniejszych działaczy związku klasowego, doprowadziła do rozbięcia organizacji robotniczej, której, oczywiście, w żadnym razie zastąpić nie może faworyzowany przez dyrekcję endecki związek „Praca Polska”.

W tych warunkach tysięcy zgór robotników zatrudnionych w fabryce osińskiej znosić musi samowolę i różne „widzimiśle” administracji, nie znajdując — jak dotychczas — obrony i opieki ze strony powołanych czynników urzędowych. Jednym z charakterystycznych dowodów tej samowoli jest fakt, że pieniężne kary dyscyplinarne, nakładane na robotników, nie są ujawniane w książeczkach wypłat, czego wymagają obowiązujące przepisy prawne, — lecz kwituje się te potrącenia na oddzielnych, wydawanych ukaranym karteczkach. Pomijając już że całkiem nieformalną procedurę, wśród pracowników fabryki, panuje powszechne mniemanie, że potrącenia pieniężne obracane są przez administrację fabryczną na... budowę kaplicy w Osinach, i że właśnie dlatego, by obejść nieprzejdające takich celów przepisy ustawy, stosuje się całkiem dowolne systemy księgowania i kwitowania potrąceń. To przekonanie pracowników fabryki znajduje uzasadnienie nie tylko w niezmiernie serdecznych i ścisłych stosunkach dyrekcyj z miejscowym klerem, ale bardziej jeszcze w tem, że ostatnio przedkłada się pracownikom „dobrowolne” deklaracje, według których pół proc. zarobków przeznaczają na budowę tejże kaplicy. Kto chce czy nie chce deklaracje podpisuje, bo niechby tylko spróbował nie podpisać!.

Ale administracja fabryczna, czując tak troskliwie nad zbawieniem wiecznym pracowników, okazuje bardzo mało inicjatywy, energii i hojności, gdy chodzi o ich ziemskie, cielesne potrzeby. Dość powiedzieć, że zakłady nie posiadają żadnych urządzeń kąpielowych, gdzie robotnicy mogliby się umyć należycie po ciężkiej i pozostawiającej ślady brudu pracy. A wody jest wokół pod dostatkiem... Co gorsze — w fabryce, zatrudniającej zgórą 1000 robotników niema ambulatorium fabrycznego, tak, że w razie poważniejszego wypadku, o co nie trudno, poszkodowanym — wobec braku szybkiej pomocy — grozi ciężkie kalectwo, albo i utrata życia, jak to się stało w r. ub. z robotnikiem Fabjańskim. „Elita” fabryczna posiada za to komfortowo urządzone i dobrze zaopatrzone kasyno, gdzie podczas rozmaitych inspekcji i wizytacji odbywa się wesole i późno w noc trwające biesiady.

Nie jest rzeczą bez znaczenia, że zakłady w Osinach pracują w dużej mierze dla celów państwowych. Zdawałoby się, że powołanym czynnikiem powinno być zależeć szczególnie na normalizacji stosunków w fabryce, na wytworzeniu atmosfery, umożliwiającej spokojną i wydajną pracę. Mamy nadzieję, że p. inspektor pracy w Piotrkowie Tryb. zechce z urzędu wejrzeć natychmiast w sprawę powyżej opisaną, przywoła do porządku nie liczącą się dotychczas z niczem administrację fabryczną skierując jej uwagę i działalność we właściwym kierunku, a — robotnicy powinni zająć się tem, by na fabryce istniała organizacja — z istoty, nie z nazwy — robotnicza, która w ramach obowiązującego prawa będzie chciała i umiała bronić skutecznie wystawionych dziś na dotkliwie próby — interesów ogółu robotniczego. (—).

Z życia organizacyjnego

W Broszniowie (Okręg Borysławski)

Niedawno odbyło się w Broszniowie zebranie członków P. P. S. i Związku Rob. Drzewnych przy udziale sekretarza okręgowego pow. Halucha, prezesa CZG. tow. Smetańskiego i prezesa P. P. S. tow. Kopienieckiego z Kałusza.

Wybrano Zarząd Związku, w skład którego wchodzi tow. tow.: Paweł Czachor — prezes, Władysław Lachowicz — wiceprezes, Władysław Kulman — sekretarz, Rudolf Schöntag — wicesekretarz, Józef Proszek — skarbnik, Ję-

drzej Sebastian — wiceskarbnik, Marcin Czerw, Wilhelm Sebastian i Franciszek Szczypka — członkowie Zarządu. Do Komisji Rewizyjnej wybrano tow. tow.: Józef Faisetty, Jan Sawczak i Stanisław Bajda.

W sprawach organizacyjnych załatwiono wiele spraw. Postanowiono zwołać ogólne zgromadzenie w Broszniowie na dzień 1 listopada, godz. 12-ta w południe. Z organizacji Z.Z.Z. robotnicy pozostawili strzępy.

Wiadomości Sportowe

Sensacje dnia

POLSKA WINNA SIĘ WYCOFAĆ Z PRZYSZYŁYCH OLIMPIAD

Profesor Uniwersytetu Poznańskiego p. Piasecki, wygłosił odczyt na temat „Sport olimpijski a wychowanie”. Prelegent, opierając się na wynikach ostatnich Igrzysk w Berlinie, doszedł do wniosku, że Polska winna się wycofać z przyszłych olimpiad, gdyż olbrzymie koszty tej imprezy mogłoby lepiej wykorzystać dla ogólnego rozwoju życia sportowego w kraju.

Zdaniem prelegenta, znaczenie wychowawcze posiada jedynie t. zw. sport bez trybun, uprawiany bez udziału publiczności.

POLSKA NIE ZWRÓCI SREBRNEGO MEDALU OLIMPIJSKIEGO

W sobotę odbyło się specjalne posiedzenie polskiego komitetu olimpijskiego. Na posiedzeniu rozpatrywano odpowiedź niemieckiego komitetu olimpijskiego na list polskiego komitetu olimpijskiego w sprawie odebrania Polsce srebrnego medalu olimpijskiego w konkursie military. Niemiecki komitet olimpijski twierdzi, że decyzja jury jest nieodwołalna, wobec tego Polska musi zwrócić zdobyty srebrny medal olimpijski. Równocześnie do polskiego komitetu olimpijskiego nadszedł list od angielskiego komitetu olimpijskiego, który domaga się przesłania mu srebrnego medalu olimpijskiego, przyznanego Anglii przez jury.

Polski komitet olimpijski postanowił medali i dyplomów nie oddawać do chwili rozstrzygnięcia protestu, złożonego w tej sprawie przez polski związek jeździecki do międzynarodowej federacji jeździeckiej.

SPORT W CZASIE WOJNY DOMOWEJ.

W Barcelonie rozegrany został w tych dniach mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Barcelony i Walen-

Boks

BOKS NIE JEST ODPOWIEDNIM SPORTEM DLA MŁODZIEŻY.

Sport bokserki w Łodzi zdobył sobie olbrzymie rzesze zwolenników, a szczególnie wśród młodzieży szkół powszechnych, która masowo uczęszcza na wszelkiego rodzaju zawody bokserkie.

Zdaniem pewnych kół łódzkich, boks wpływa deprawująco, szczególnie na dzieci młodsze (do lat 12-u), które traktują walki bokserkie jako bójkę. W związku z powyższym, szereg działaczy sportowych przygotowuje wnioski do władz sportowych, zmierzające do zakazania młodzieży szkół powszechnych uczęszczenia na zawody bokserkie.

Piłka nożna

ŁÓDŹ PRZERZYWA DALSZE SPOTKANIA PIŁKARSKIE ZE WZGLĘDU NA ZIMNO.

Wobec pogorszenia się warunków atmosferycznych w bieżącej jesieni i słabego zainteresowania publiczności meczami piłkarskimi, Łódzki Okręgowy Związek Piłki Nożnej polecił niezwłocznie przerwać rozgrywki o mistrzostwo klasy B i C okręgu łódzkiego. Rozgrywki w klasie A zostaną przerwane z dn. 1 listopada r. b. 72 TYSIĄCE WIDZÓW NA JEDNYM MECZU, AIE TO NIE JEST REKORD.

Na ostatnim meczu o mistrzostwo Ligi angielskiej pomiędzy Charlton Athletic a Arsenalem, obecnych było 72 tysiące widzów. Mimo to rekord ilości widzów nie został pobity, gdyż w Anglii na meczach ligowych liczba widzów dochodziła już do 100 tysięcy.

ŻYCIE WARSZAWY

Inspekcja pracy na terenie fabryki „Brom-Rowiński”

W niedzielę, dnia 18 b. m., odbyła się kontrola Inspekcji Pracy w fabryce włókienniczej „Brom-Rowiński”, zatrudniającej około 200 robotników.

Z początku inspektora pracy wpuścić do fabryki nie chcieli, dopiero, gdy p. Rowiński przy pomocy alarmowych dzwonek ukrył robotników, dzięki interwencji inspektora pracy i policji, można było dostać się do fabryki.

W fabryce zastano gorące motory, kurki od gazu odkręcone, ślady roboty, porzuconej w nieładzie; robotników jednak nigdzie widać nie było. Po dłuższych poszukiwaniach odnaleziono robotników, ukrytych w skrzyniach, ubikacjach, na dachach i w innych pomieszczeniach fabrycznych, na jednym małym strychu odkryto kilkadziesiąt słotczyków robotnic.

Robotnicy w fabryce Rowińskiego mają bardzo lichę place, np.

szpularka w zorganizowanej fabryce ma do 5 zł. dziennie, w fabryce Rowińskiego — od 3 zł. do 3,50 zł., wykończarki pracujące po 4 do 5 lat bez możliwości kwalifikacji, zarabiają po 1 zł. 50, a w zorganizowanej fabryce — po 3 zł. dziennie. Gdy robotnicy zwracają się o podwyżkę, fabrykant radzi popracować kilka godzin więcej i dla tego pracuje się po 10, 12, a nawet 15 godzin bez przerwy na nocnych zmianach. Dwa razy do roku p. Rowiński z notesem w ręku obchodzi salę fabryczną. Robotnicy wiedzą co to znaczy: w sobotę przy wypłacie będzie komunikat o obniżce.

Na fabryce panuje niesłychany terror, za posiadanie o przynależność do Związku robotnicy zostają wyrzucani, a brak solidarności utrudnia wszelką akcję obronną.

WŁÓKNIARZ.

Strajk w Młynach Warszawskich

Pisaliśmy już o zatargu w młynarstwie na tle umowy zbiorowej, który obecnie doprowadził do strajku wskutek nieustępliwości p.p. przemysłowców, a przede wszystkim p. W. Grasberga. Ten ostatni na konferencjach w Inspekcji Pracy domagał się niczym nieusprawiedliwionej zniżki płac dziennych o 2 zł.

W końcu zrezygnował z pretensji do zniżki, oświadczając, iż nie podpisze żadnej umowy, gdyż pod jego piórem takiej przeszkadzałoby mu rzekomo przy zawarciu kontraktu z dzierżawcami. Jednak część fabrykantów godziła się na podpisanie umowy, oświadczając, iż podpiszą każdą umowę, jaką podpisze p. Grasberg.

P. Grasberg nie chciał jej pod-

pisać, mimo, iż robotnicy zgodzili się ustąpić 50 groszy, chcąc jedynie utrzymać pozostałe warunki umowy. Takie stanowisko p.p. przemysłowców doprowadziło robotników do rozgoryczenia, które wyraziło się w uchwale z dn. 25 b. m. o przystąpieniu do natychmiastowej akcji strajkowej w celu zawarcia umowy w brzmieniu naszego projektu.

Za strajk w młynach warszawskich odpowiedzialność spada całkiem na p. Grasberga, który swym stanowiskiem spowodował robotników do walki.

W ostatniej chwili dwa młyny wyraziły zgodę na podpisanie umowy, wobec czego strajk u nich przerwano.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Codziennie o g. 8 wiecz. „Szkoła żon” Moliera z Jaraczem.

TEATR WIELKI: Dziś we wtorek „Dzwony z Kornewilla” w obsadzie premierowej. Reżyserja E. Chaberskiego, kierownictwo muzyczne J. Sillich, choreografia S. Leontjewa. Jutro we środę „Carmen” z ostatnimi występami gościnnymi Wiktora Bregy, i tenora sceny szwajcarskich w popisowej partii Don Josego.

TEATR NARODOWY: Dziś arcydzieło komedii „Słuby panińskie” Fredry w reż. Stanisławskiego.

Jutro we środę arcydzieło Moliera „Skapiec” z Solskim w roli tytułowej.

TEATR POLSKI: Dziś i codziennie świetne widowisko dickensowskie „Klub Pickwicka” z Zelwerowiczem.

TEATR MAŁY: Dziś komedia M. Egana „Zwycięska pieśń” w reżyserji Zbigniewa Ziemińskiego.

TEATR NOWY: dziś inauguracyjna nowa komedia „Dowód osobisty” Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej. „Wróble gniazdo” w reż. i z udziałem Karola Adwentowicza (główna rola) Grywińskiej i Grudzińskiej.

TEATR LETNI: Dziś we wtorek premiera doskonałej angielskiej komedii „Złoty wieniec” Stokesa w tłumaczeniu Pawła Hulki-Jaskowskiego, w reżyserji Janusza Warneckiego.

GYRULIK WARSZAWSKI: Dziś wodewil satyryczno-polityczny „Karczemka Alfa Omege” z Dymszą, Zniczem i Brochwiczówną na czele.

OPERETKA: Dziś i codziennie „Wesoła wdówka” Lehara. Główne role grają: Kulczycka, Nochowicz, Conti, Zeglarski, Redo i Regro.

TEATR MALICKIEJ: Ostatnie dni „Profesji pani Warren” z kilkoma dni wchodzi na repertuar komedia „Zamieszaj”.

TEATR KAMERALNY: Już tylko kilka dni grana będzie „Matura”, która osiągnęła tak rekordowe powodzenie.

Z teatrów warszawskich

Teatr Narodowy. „Słuby Panińskie” Aleksandra Fredry. Reżyserja: St. Stanisławski. Dekoracje: St. Jaroński.

Teatr Narodowy, żyjący od dłuższego czasu samymi wznowieniami i rocznicami, wystąpił nareszcie z premierą Fredry.

Z różnych planów reorganizacyjnych tego teatru pozostała pewna folga i błogie oczekiwanie na to co los przyniesie i co się zdążyć może, z czego nowa dyrekcja chętnie korzysta, usuwając ten reprezentacyjny teatr na margines naszego życia artystycznego.

O „Słubach panińskich” tyle u nas pisano, że zdołaliśmy zatracić właściwą miarę sądu, rodzącą się z bezpośredniego zetknięcia z dziełem.

Nie będziemy tu powtarzać znanych i popularnych zachwyty nad „Słubami” naszych fredrologów. Komedia ta uchodzi za jedną z najlepszych sztuk Fredry pod względem budowy, rozwinięcia typów i precyzji typów.

Nie czas obecnie na spory z Fre-

drą, nie mniej jednak zapal panegirycznie niektórych fredrologów wydaje się nam chwilami dość problematyczny.

E. Kucharski każe się nam zachwycać np. „Słubami panińskimi” jako jedną z najpiękniejszych pieśni na cześć pełni życia...

Dość dziwnie wygląda ta „pełnia życia” w konającym z nudów dworku pani Dobrońskiej.

Ten kraj zamknięty w sobie i oderwany od świata zewnętrznego bytowania może być wszystkim tylko nie pełnią życia.

Panny na dorocie, czekając na męża, ślęczą nad robótkami i czytają bzdurne romanse, które im świat przedstawiają w fantastycznym świetle.

Młody tryk szlachecki — Guccio i nierób, lumpujący się na rachunek stryjska pod „Złotą papugą”, ma wcielać wdzięk i urok zdołany przez męskości.

Stryjszek Radost, pani Dobrońska i Albin ze względu na wrodzony sobie kretynizm nie budzą wątpliwości nawet w autorze.

„Komisja idzie” Pomysłowa kradzież skrzyni jaj

Do sklepu spożywczego Frajdy Holcman (Twarda 16) przyszedł jakiś zdyszany starszek i urywaniem głosem powiedział: „Komisja idzie. Ja już latam od pl. Grzybowskiego i wszystkich zawiadamiam”. W tej chwili weszli dwaj klienci. Jeden zaczął podać paczkę papierosów, których w tym sklepie nie było, drugi poprosił o pudełko szprotek. Nieznajomy przez długi czas targował się, chcąc zapłacić za szproty 30 gr., wówczas, gdy cena wynosi 35 gr.

Oprócz Holcmanowej, w sklepie była ekspedientka Bina Poznańska. Nieznajomy po pewnym czasie wy-

Odczyty w Związku „Wici”

Mazowiecki Związek Młodzieży Wiejskiej „Wici” organizuje w Warszawie szereg odczytów na temat aktualnych zagadnień społeczno-politycznych.

Pierwszy tego rodzaju odczyt odbędzie się w dniu 29 października w sali Domu Spółdzielczości Rolniczej, ul. Wawelska 11A. Odczyt p. t. „Światła i cienie Rosji Sowieckiej” wygłosi p. Stanisław Łakowski, polski robotnik, który życie Rosji Sowieckiej poznał dokładnie w czasie wieloletniego tam pobytu.

Początek odczytu o godz. 19 m. 30. Bilety wstępu w cenie od 1 zł. do 1.50 zł., dla uczącej się młodzieży 50 gr. można nabyć w dniu odczytu u wejścia na salę. Po odczycie dyskusja.

Kacik radiowy

Czarna śpiewaczka Marian Anderson

Publiczność warszawska przypomina występy fenomenalnej murzyńskiej śpiewaczki, Marian Anderson, którą oklaskiwała szalenie wieloletnia sala. Artystka posiada niezwykle możliwości muzyczne; wspaniały głos, sięgający od najniższych rejestrów kontraltu aż po wysoki sopran, wielką kulturę śpiewającą, sięgającą, jednym słowem walory, które wzniosły artystkę ponad wszystkie bez mała śpiewaczki Europy.

Radiosłuchacze będą mieli sposobność usłyszenia jej w audycji radiowej dn. 27.X o godz. 20.15.

Dziś premiera „Złotego wienca”

W TEATRZE LETNIM.

Dziś we wtorek dnia 27 bm. na scenie Teatru Letniego ukaże się premiera znakomitej angielskiej komedii „Złoty wieniec” Stokesa, poruszająca problem miłości macierzyńskiej i stanowiąca zabawną satyrę na marzenia młodych dziewcząt o karierze filmowej. Znakomita artystka Stanisława Wysocka gra główną rolę.

Reżyserja Janusza Warneckiego, przekład Pawła Hulki - Laskowskiego. Zapowiedź „Złotego wienca” wywołała wielkie zainteresowanie.

Starsi panowie i panie zwykli z rozczuleniem patrzeć na safandulę Radostą, na „trziptowatość” Gustawa, rozkliwiał się nad przeżyłością Gustawa w opłatywanym słubujących nienawiść mężczynom panien.

W gruncie rzeczy cała ta sytuacja jeśli się w nią wmyśleć, nie ma w sobie nic komicznego.

Gęsi, nie mające zielonego pojęcia o świecie, wpadają w potrzask sprytnego niby wartogłowa, którego bawi pokonywanie tych dziecinnych przeszkód, jak przedtem nudziła i usypiała uatorowana droga do małżeńskiego ogródka.

Nie mamy jednak najmniejszych wątpliwości, że małżeństwa skrojone w ten sposób w tydzień po ślubie nie będą miały już nic sobie wzajemnie do powiedzenia, — że Aniela ślęcząc będzie nadal nad robótką, a Gustaw, nie chcąc skończyć z nudów będzie się musiał wymykać pod „Złotą papugę” i obszczypywać kogo się da dla zachowania formy i fasonu „trziptota”.

W tej całej komedii nie ma właściwie żadnego powodu do śmiechu: jest ona smutna, ponura i demoralizująca.

szli, nie nie kupiwszy. Po ich odejściu Holcmanowa stwierdziła brak skrzyni jaj, wartości 65 zł. Jak się okazało, jeden z nieznanym, w chwili, gdy właścicielka i ekspedientka zajęte były przygotowaniem do przyjęcia komisji, wyniósł skrzynię, którą czwarty kompan, oczekujący przed sklepem, zabrał i zbiegł.

Kronika organizacyjna CZWARTEK.

PLENARNE POSIEDZENIE W. OKR-u PPS. W czwartek dn. 29 b. m. o godz. 6.30 pop. odbędzie się posiedzenie plenarne W. OKR. ul. Długa 21. Obowiązuje punktualność.

OKR. WARSZAWA PODMIEJSKA. Dziś o godz. 6-jej wiecz. odbędzie się **Odprawa Delegatów. Wszystkie organizacje miejsc. Okręgu podm. obowiązane są, pod rygorem organizacyjnym, przysłać delegatów.**

Młodzież P. P. S.

MŁODZIEŻ PPS. Dziś o g. 6.30 wiecz. w lokalu, ul. Długa 21, odbędzie się zebranie Okręgowego Wydziału Młodzieży PPS.

Uwaga, włókniarze!

Związek Zaw. Robotników Przemysłu Włókienniczego w Polsce wzywa wszystkich bezrobotnych włókniarzy, by zgłosili się do Związku w sprawie zatrudnienia. Związek mieści się przy ul. Leszno 48; godz. 5—10 pop.

OGŁOSZENIA DROBNE

A. A. A. A.) TAPCZANY higieniczne, automatyczne Foteleżka, kanapy - łózka system angielski, nowoczesne od zł. 80. Warunki dogodne. Wytwórnia „Polonia” Twarda 5, telefon 2-47-67.

A) MEBLE 100 ZŁ. miesięcznie można mieć piękną sypialnię, gabinet. Salon lub jadalnię z cennych drzew egzotycznych, skromniejsza lecz solidna 50 miesięcznie. Koszalne wybór. Urządzamy pensjonaty klubów. Przyjmujemy obustanki stolarsko-tapiicerskie. Gwarancja solidności, długoterminowy kredyt. Ceny bezkonkurencyjne. Gotówką rabat. Zamieniamy stare na nowe. Radelicki, Nowy Świat 30 róg Piarskiego.

FUTRANE Paletka KURTKI Skórzaczecinne, ne, Ubiory Sportowe, Topiel Nalewki 39, telefon 11-72-69.

Futra, duży wybór, najnowsze modele, przeróbki na dogodnych warunkach. Pracownia futer „BAGDAD” Szpitalna 3 I piętro (Zgoda 4). Tel. 528-87. Męskie futra na zamówienie!!

GUMOWE wyroby, worki do gotowania wody, irygatory, gabki i t. p. Z. Różycki, Marszałkowska 82, 5-to Krzyska 19, Trebacka 3.

TAPCZANY meblowe 40— otomany 60. — Kozetki 20—. Tanka 32, front.

Z niewiadomego zupełnie powodu uważa się ją za budującą i prowadzi się na nią całe korowody Bogu ducha winnej młodzieży szkolnej.

Na humor Fredry, wogóle należałoby spojrzeć innymi trochę oczyma i przetasować, cokolwiek pojęcia w tej sprawie. W jednej z poprzednich recenzji o Fredrze poruszyliśmy tę sprawę, nie będziemy więc teraz tych wywodów powtarzać.

Sztukę w reżyserji Stanisława Stanisławskiego wystawiono nader starannie, nadając jej może zbyt uroczyste tempo.

Główne role w obsadzie Jerzego Leszczyńskiego (Gustaw), St. Stanisławskiego (Radost), — Elżbiety Barszczewskiej (Aniela), — Nińy Świerszczewskiej (Klara).

Kreacje J. Leszczyńskiego i St. Stanisławskiego należą do najbardziej udatnych w sztuce.

Wcale oryginalnie z groteskowymi akcentami ujął rolę Albina — Tadeusz Wesołowski.

Dekoracje stylowe St. Jarońskiego.

J. N. M.

Psucie się nowych autobusów miejskich

Zaledwie kilka miesięcy krąży po ulicach Warszawy nowe autobusy miejskie, a coraz częściej zachodzą wypadki psucia się wozów oraz konieczność wzywania do nich pogotowia tramwajowego.

Przed paroma dniami stał unieruchomiony autobus na rogu Tamki i Kopernika, tamując ruch w tym ruchliwym miejscu. W poniedziałek rano wzywano Pogotowie do nowego wozu, który na pl. Kazimierza zatrzymał się, nie mogąc wracać na Powiśle, a w tem samym miejscu zepsuł się przed-

mniej więcej dwoma tygodniami wieczorem również nowy wóz.

To częste psucie się wozów, zwłaszcza w godzinach rannych jest bardzo przykre dla ludzi zdążających do pracy i z tego powodu spóźniających się.

Ciekawi też jesteśmy, czy fabryka, która miastu dostarczyła autobusy przyjechała na siebie jakąkolwiek gwarancję sprawnego funkcjonowania wozów i na jak długo.

Nagłe zgony

W przytułku noclegowym braci Albertynów (Dzika 4), zasłabł nagle i stracił przytomność 55-letni Stanisław Drozdowski, robotnik. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć, z przyczyn nieustalonych. Zwłoki przewieziono do prosektorium.

— W domu bankowym (kolonia Szczęśliwice), na zabawie tanecznej zasłabł i zmarł nagle dozorca tegoż domu, 70-letni Walenty Kobysiewicz.

Ze Związku Handlowców

Staraniem Kola Pracy Społecznej Związku Zaw. Prac. Handl., Przemysł. i Biurowych R. P., Oddział w W-wie, odbędzie się w lokalu Związku, Sienna 16, dziś o godz. 20-jej odczyt p. Jana Włodzimierza Lgockiego, naczelnego dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych p. t. „Rozwój i kierunek organizacji ubezpieczeń społecznych w Polsce”.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Maria Stuart”.
APOLLO: „Dwa dni w raju”.
ANTINEA: „Wesoła wdówka” i „Zew dzikich”.
AMOR: „Złotowłosa brzdąc” i „Światło w ciemności”.
ACRON: „Audjencia w Ischu” i „Walczący szaleni”.
AS: „Tajemnica małej Shirley”.
ATLANTIC: „Anthony Adwers”.
BALTYSK: „W blasku słońca” z Kiepurą.
BIS: „Małżeństwo na bezdrożach”.
CAPITOL: „Tredowata”.

MINERWA: „Księżniczka czardasza”.
MUCHA: „Drogi bez powrotu” i „Przygody pechowca”.
MAJESTIC: „Dzisiejsze czasy” z Chaplinem.

MAJESTIC p. 4.
Dziś o 12 i 2 Nasze stałe ceny
PORANKI Balk. 75. Parter 1
Charlie CHAPLIN
w filmie
DZISIEJSZE CZASY
Dozwol. od 10 lat

NOWA TOMBOLA: „Małżeństwo na bezdrożach” i „Złota dziewczyna”.
KINO MIEJSKIE „Magnolja”.

KINO MIEJSKIE
Pocz. 6, 8, 10. Święta 4, 6, 8, 10
Irena Dunne
„MAGNOLJA”
Urzędnicze 50 gr. i miejsca
(za wyjątkiem premier i świąt).

OKO PRASKIE: „Roberta” i „Kuku, racza”.
PAN: „Bolek i Lolek”.

Ki-
no **PAN** P. 4, 6, 8, 10
Adolf DYMSZA
w komedji
„BOLEK i LOLEK”

PETIT TRIANON: „Miłosne niespodzianki” i „Wesołe szaleństwo”.
POPULARNY: „Potępieniec” i rewja.
PROMIEN: „Nasi chłopcy marynarze” i „Iskor”.
PRAGA: „Mazur” i rewja.
RAJ: „Legion nieustraszonych”, „Piotrus”.

RIALTO: „Pan z milionami”.
RIVIERA (Leszno 2): „Dodek na froncie”.
RENA: „Księżna Czardasza” i Buster Keaton.

ROMA: „Toni z Wiednia”.
ROXY: „Bohaterowie Sybiru”.
SFINKS: „Judeł gra na skrzypcach”.
SOKÓL: „Jedna z tysiąca” i „Maz — detektywem”.

SORRENTO: „Rozemiane oczy” i „Miłość w czołgu”.
STUDIO: „Mayerling”.
STYLOWY: „Panna Lili” z F. Gaal.
TON: „Tajemnica panny Brinx”.
UCIECHA: „Sztandar”.
UNIA: „Potępieniec” i rewja.
VARIETE (gmach Cyrku): „Czerwony wóz” i „Kochaj tylko mnie”.

KINO VARIETE p. 4 p. p.
(Gmach Cyrku) Ordynacka 1
WIELKI PODWÓJNY Program
CZERWONY WÓZ
z CHARLES BICKFORD i R. TORRES
KOCHAJ TYLKO MNIE
ZNICZ — WYSOCKA — SIELANSKI
DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONY
Ceny od 54 gr.

CAPITOL Pocz. 4, 6, 8, 10

„TREDOWATA”
W rol. główn.
Elżbieta Barszczewska
Franciszek Brodniewicz

CASINO: „Skowronek” z Martą Eggerth.

CASINO 4, 6, 8, 10
święta od 12-jej
SKOWRONEK
z
Martą Eggerth

COLOSSEUM MALE: „Dzień wielkiej przygody”.
CORSO: „Pieśń miłości” i rewja.
CZARY: „Papua” i nadprogram.
FAMA: „Amerykańskie awantury”.
FILHARMONJA: „Wiedź, msto moich marzeń”.
FLORIDA: „Manewry miłosne” i wielka rewja.
FORUM: „Kapitan Blood”.
ELITE: „Panowie w cylindrach” i „Pokój Nr. 309”.
EUROPA: „Król kobiet”.
GDYNIA: „Armja Ewy” i rewja.
HOLLOWOOD: „Ostatni akord” i rewja z R. Gierasieńskim.

HOLLYWOOD
początek o godz. 5.45
w niedziele i święta o 3.45
Ostatni akord
na scenie rewja
na czele zesp. R. Gierasieński

ITALIA: „Czarny Anioł”.
KOMETA: „Noce motyle” i rewja.

Kino-
Teatr **KOMETA**
ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.
Światowy rekord humoru, naczyniowej rekord melodyj i niewidzialnego dotąd bajecznego przepychu wystawy

Nocne motyle
REWJA

HELIOS: „Róża” i dodatki.
LOS: „Ewa” z Magdą Schneider.
MASKA: „Gabinet figur woskowych” i „Niebezpieczny kochanek”.
METRO: „David Copperfield” i rew.
MEWA: „Anna Karenina” i „Złotowłosa brzdąc”.